

Protokół Nr 30/09
posiedzenia Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej
i Ochrony Środowiska
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
w dniu 1 kwietnia 2009 roku

Obrady Komisji prowadził Pan dr Józef Kwiecień – Przewodniczący Komisji.

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 11:00.

W posiedzeniu uczestniczyło 7 członków Komisji oraz osoby zaproszone, zgodnie z załączonymi listami obecności (*załącznik nr 1 i 2 do protokołu*).

Porządek posiedzenia stanowi *załącznik nr 3 do protokołu*.

Przewodniczący Komisji – powitał gości uczestniczących w obradach i podziękował za liczne przybycie. Poinformował, że zasadniczym przedmiotem posiedzenia będzie ustalenie tematów sesji rolniczej, jaka odbędzie się w drugiej połowie maja br. Potrzeba odbycia debaty, poświęconej gospodarce rolnej, wynika z trudnej sytuacji na wsi, jaka obecnie panuje w województwie i różnych, często nieuzasadnionych głosów krytyki. Z inicjatywą zorganizowania sesji rolniczej wystąpiła Komisja Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska. Do jej wniosku przychylił się zarówno Zarząd Województwa jak i Prezydium Sejmiku. Istnieje konieczność przygotowania kompleksowych i merytorycznych materiałów, stąd dzisiejsza dyskusja.

Podkreślił, że udział w sesji wstępnie zadeklarował Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Marek Sawicki.

Zwrócił się do obecnych dyrektorów agencji i inspekcji o zasięgu wojewódzkim o syntetyczne przedstawienie problemów, z jakimi borykają się kierowane przez nie instytucje.

Wcześniej jednak - w związku z koniecznością zaopiniowania przez Komisję Informacji o działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w 2008 roku, która będzie przedmiotem najbliższej sesji Sejmiku - poprosił o wypowiedź Pana Ryszarda Żołyniaka – Prezesa Zarządu WFOŚiGW w Kielcach.

Pan Ryszard Żołyniak – przedstawił ww. Informację, która stanowi *załącznik do akt XXVI sesji Sejmiku*.

W dyskusji **Radny Jarosław Przygodzki** – zadał pytanie, czy Fundusz będzie w tym roku dysponował środkami na ochronę przyrody i edukację ekologiczną?

Pan Ryszard Żołyniak – udzielił odpowiedzi twierdzącej. Środki te zostaną rozdysponowane zgodnie z ubiegłorocznymi zasadami. Dofinansowanie będzie miało postać dotacji.

Przewodniczący Komisji – poddał pod głosowanie przyjęcie pozytywnej opinii o Informacji o działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w 2008 roku.

Jednogłośnie przyjęta opinia pozytywna stanowi *załącznik nr 4 do protokołu*.

Przewodniczący obrad – przechodząc do zasadniczego tematu posiedzenia zwrócił się do dyrektorów i reprezentantów instytucji otoczenia rolnictwa o kolejne zabieranie głosu i przedstawianie najważniejszych problemów z ich działalności oraz wskazywanie zagadnień, jakie mogłyby się znaleźć w dokumencie końcowym, który zostanie przyjęty przez Sejmik.

Radny Bogusław Moskal – zadał pytanie, czy dziś zaprezentowane informacje będą powtórzone w trakcie sesji sejmiku, ponieważ ich adresatami powinny być rolnicze organizacje i związki branżowe, które nie zostały zaproszone na dzisiejsze obrady Komisji. Stwierdził, że aby sesja miała wydzźwięk społeczny omawiane treści powinny trafić do samych rolników i mieć wpływ na udoskonalenie form współpracy pomiędzy rolnikami a zakładami przetwórczymi.

Zwrócił się z wnioskiem, aby dziś przedstawione prezentacje zostały powtórzone podczas sesji w obecności rolników, którzy są beneficjentami prac i działań instytucji i agencji otoczenia rolnictwa.

Przewodniczący Komisji – poinformował, że związki i organizacje rolników zostały już zaproszone do merytorycznej współpracy nad materiałem analitycznym przedstawiającym aktualne problemy rolników i gospodarki rolnej w naszym województwie. Materiał ten będzie więc odzwierciedlał oczekiwania rolników i ich związków.

W trakcie dzisiejszych obrad Komisja powinna natomiast poznać stanowisko instytucji zaangażowanych w rozwój obszarów wiejskich.

Pan Janusz Śledziński – Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska - wyjaśnił, że Departament wystąpił do wszystkich liczących się związków o zgłoszenie aktualnych problemów danej branży produkcji rolnej. Przedstawione informacje zostaną umieszczone w części II materiału. Część I będzie zawierać statystyczne dane obrazujące dynamikę produkcji rolnej w naszym województwie na przestrzeni ostatnich lat.

W kolejności głos zabrali:

Pan Zygmunt Sosnowski – Dyrektor Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych w Rzeszowie, który przedstawił prezentację multimedialną (*materiał na piśmie stanowi załącznik nr 5 do protokołu*).

Zadeklarował przygotowanie pod potrzeby sesji rolniczej syntetycznej prezentacji przedstawiającej najważniejsze problemy występujące w działalności agencji i perspektywy w zakresie obrotu ziemią rolną na najbliższe lata

Pani Magdalena Kędzierska – Dyrektor Świętokrzyskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Kielcach - poinformował, że na piśmie została przedstawiona bardzo krótka informacja przedstawiająca działalność Agencji (*załącznik nr 6 do protokołu*). Stwierdziła, że materiał ten był przygotowywany miesiąc temu i nie zawiera wielu istotnych aspektów, które są już wiadome w dniu dzisiejszym.

Przedstawiła informacje nt. działalności Agencji w 2008 roku i przebiegu prac wynikających z realizacji jej ustawowych obowiązków – płatności obszarowych i wdrażania działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Podkreśliła, że kompleksowy materiał zostanie przedłożony w ciągu dwóch tygodni.

Radny Józef Bąk – zadał pytanie, dlaczego zostało wstrzymane rozpatrywanie wniosków o przyznanie rent strukturalnych?

Pani Dyrektor Kędzierska – wyjaśniła, że w ramach tego działania zostały już rozdysponowane wszystkie przyznane dla województwa środki. Zakontraktowane pieniądze wyczerpują całą pulę. Nowe rozporządzenie w tej sprawie zawiera zapis o zawieszeniu ogłaszania naboru. Rząd polski wystąpił do Komisji Europejskiej o dokonanie przesunięć środków pomiędzy tzw. „przetwórstwem” a rentami strukturalnymi, co pozwoli pozyskać dodatkowe fundusze. Jeżeli środki uda się przesunąć, zostaną ogłoszone kolejne nabory.

Radny Józef Bąk – stwierdził, że jest to niezgodne z wcześniejszymi deklaracjami, że rolnicy będą mogli ubiegać się o tą formę pomocy w całym okresie programowania 2007 – 2013.

Pani Dyrektor Kędzierska – wyjaśniła, że zainteresowanie rolników było tak duże, że już w latach 2004 – 2006 została rozdysponowana cała kwota, która jest przecież wydatkowana cyklicznie przez okres 10 lat od daty przyznawania renty. Stwierdziła, że takie pytania nie powinny być kierowane do regionalnego oddziału Agencji, który działa tylko w ramach przyznaných środków i nie kształtuje polityki rolnej. Problem ten ma charakter ogólnokrajowy i będzie wymagał rozwiązania przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz centralę Agencji.

Radny Józef Bąk – zadał pytanie, dlaczego zostały wstrzymane wypłaty pomocy w ramach tzw. „niskotowarów”?

Pani Dyrektor Kędzierska – stwierdziła, że nie miała dotychczas sygnałów o wstrzymaniu wypłat.

Pan Ryszard Ciżła – Prezes Świętokrzyskiej Izby Rolniczej w Kielcach – zadał pytanie, czy zasadniczym przedmiotem obrad sesji ma być ocena działalności instytucji pracujących na rzecz rolnictwa, czy też problemów wynikających z sytuacji na rynku produktów rolnych?

Przewodniczący Komisji – wyjaśnił, że ani Komisja, ani Sejmik nie posiadają kompetencji do dokonywania ocen instytucji rządowych, które działają niezależnie od administracji samorządowej. Podkreślił, że także dzisiejsze spotkanie jest wynikiem dobrej woli władz tych instytucji i chęci nawiązania współpracy przy organizacji sesji rolniczej.

Pan Prezes Ciżła – przedstawił przybyłych na obrady specjalistów z biur powiatowych. Podkreślił, że cały zespół pracowników Izby poważnie traktuje wystąpienie Komisji o przygotowanie pogłębionej analizy sytuacji w rolnictwie z punktu widzenia rolnika

W Raporcie o stanie rolnictwa, jaki przygotowuje Izba będzie odniesienie do poszczególnych kierunków produkcji rolnej i sytuacji na rynkach produktów rolnych, które znacznie różnią się swoją specyfiką.

Stwierdził, że istnieje także potrzeba odniesienia się do regulacji prawnych, które nie zawsze odpowiadają aktualnym potrzebom rolnika i działają na jego korzyść. Stwierdził, że w odróżnieniu od agencji i inspekcji, które realizują zadania ustawowe, Izba ma prawo wyrażać swoją ocenę pewnych zjawisk, w jej odczuciu niekorzystnie oddziałujących na gospodarkę rolną w województwie świętokrzyskim.

Przeprosił, że w niedługim czasie opuści obrady z powodu umówionego spotkania w redakcji radiowej. Specjaliści Izby zanotują i prześlą mu wszystkie przyjęte ustalenia, które następnie zostaną uwzględnione w opracowaniach, jakie prześle Izba.

Przewodniczący Komisji – zaprosił Pana Prezesa do merytorycznej współpracy nad dokumentem końcowym. W skład zespołu roboczego weszliby przedstawiciele: Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska, Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego i Świętokrzyskiej Izby Rolniczej.

Członek Zarządu Województwa i Komisji – Pan Lech Janiszewski – zaproponował, aby elementem materiału oceniającego sytuację w rolnictwie i wsi województwa świętokrzyskiego były także dane dotyczące innowacji, przedsiębiorczości, wdrażania nowych rozwiązań teleinformatycznych. Zadeklarował przygotowanie takiej analizy.

Przewodniczący Komisji – stwierdził, że wniosek może być uwzględniony jako jeden z aspektów dyskusji.

Pan Władysław Pawłowski – Zastępca Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Kielcach – przedstawił aktualną sytuację w zakresie kredytowania działalności rolniczej. Poinformował, że od listopada ub.r. stopy procentowe NBP spadły o 250 punktów procentowych, co spowodowało, że kredyty preferencyjne funkcjonują w bankach poniżej wartości lokat i depozytów. 4%-owa stopa redyskonta weksli skutkuje brakiem opłacalności tych kredytów.

Banki, które realizują działalność kredytową we współpracy z ARiMR od dłuższego czasu monitorują Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę dotychczasowych zasad.

Banki komercyjne już wcześniej odstąpiły od kredytowania preferencyjnego i jeżeli zasady nie ulegną zmianie, banki spółdzielcze również wypowiedzą umowy w tym zakresie.

Podkreślił, że misją banków spółdzielczych zawsze było współdziałanie i kredytowanie sektora rolnego. Banki były i są dostępne w terenie dla rolników, posiadają właściwą bazę i kadre o wysokich kwalifikacjach. Na dzień dzisiejszy jednak bank ponosi z tytułu kredytów preferencyjnych stratę w wysokości 80 tys. miesięcznie. Dotyczy to kredytów wieloletnich, które będą stanowiły znaczne obciążenie jeszcze przez kilka lat.

Zadeklarował przygotowanie syntetycznego materiału pod potrzeby sesji.

Pan Marek Chrapek – Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa – przedstawił materiał o sytuacji nasiennej w rolnictwie województwa świętokrzyskiego w 2008 r., ze szczególnym uwzględnieniem obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym i sadzeniakowym ziemniaka (*załącznik nr76 do protokołu*).

Pan Franciszek Wolszczak – Dyrektor Kieleckiego Przedsiębiorstwa Nasiennego „Centrala Nasienna” – podkreślił, że sytuacja w zakresie obrotu materiałem siewnym ulega ciągłemu pogorszeniu. Problemem jest nastawienie samych producentów rolnych do przeznaczania otrzymanych dopłat na rozwój gospodarstw oraz zwiększanie efektywności i wydajności prowadzonych upraw. Niska jakość, szczególnie zbóż, skutkuje brakiem możliwości sprzedania ich po korzystnej cenie. Stwierdził, że zapotrzebowanie na zboże konsumpcyjne spełniające wszystkie wymogi jest olbrzymie. PZZ-ty na terenie województwa są w stanie kupić całą wyprodukowaną ilość pszenicy i zbóż konsumpcyjnych.

Nie funkcjonuje już od wielu lat system dopłat ze strony samorządów lokalnych, który był skutecznym narzędziem zwiększającym popyt na materiał kwalifikowany.

Pan Tomasz Prawica – Dyrektor Zakładu w Brześciu Mazowieckiego Centrum hodowli i Rozrodu Zwierząt – podziękował za zainteresowanie samorządu województwa problemem postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Poinformował, że zasadniczym zmianom uległ wcześniejszy system unasienniania zwierząt. Obecnie punkty te prowadzą lekarze weterynarii, jednak rolnicy nie są zainteresowani inseminacją bydła mlecznego i mięsnego z powodu posiadania zbyt małych hodowli.

Większe zainteresowanie występuje w zakresie odbudowy stada loch i pogłowia trzody chlewnej. Aby odtworzyć wcześniej istniejący na terenie województwa potencjał w tym zakresie potrzeba wielu nakładów finansowych i kilkunastu lat konsekwentnych działań hodowców.

Zadeklarował, że Mazowieckie Centrum przygotowuje materiał zawierający postulaty legislacyjne, których wprowadzenie mogłoby poprawić sytuację w zakresie wprowadzania do hodowli wartościowych ras mięsnych i mlecznych.

Pan Bogdan Konopka – Świętokrzyski Lekarz Weterynarii – stwierdził, że w zakresie produkcji zwierzęcej w województwie najbardziej widoczny jest spadek pogłowia trzody chlewnej i owiec. Szacuje się, że w 2000 roku na terenie województwa hodowano 260 tys. sztuk a na koniec 2008 roku 170 tys. , w tym około 80 tys. krów.

Stado owiec nie przekracza łącznie 3 tys. sztuk. W skali kraju z 5 mln sztuk w 2000 roku pogłowie spadło do 250 tys. sztuk.

W uzgodnieniu z Wojewodą Świętokrzyskim i Marszałkiem Województwa Inspekcja Weterynaryjna opracowała „Program Aktywizacji Terenów wiejskich w produkcji żywca wołowego i baraniego w województwie świętokrzyskim”. Takie programy powstały już w województwie opolskim, małopolskim i śląskim.

Programy te wdrażane są również w innych krajach np. Francji, gdzie rolnicy otrzymują dopłaty do każdej pasącej się sztuki.

Przedstawił cele tego programu i podkreślił, że traktat akcesyjny zabrania finansowania takich programów ze środków budżetowych.

Zaapelował, aby uchwała Sejmiku wsparła również starania o objęcie finansowaniem tego programu ze źródeł pozabudżetowych.

W dalszej części wypowiedzi przedstawił informacje na temat badań i monitoringu stad trzody chlewnej w kierunku choroby Aujeszkyego.

Pan Zbigniew Lewandowski – Oddział Terenowy Agencji Rynku Rolnego – przedstawił działy produkcji rolnej objęte interwencją Agencji i terminy uruchamiania poszczególnych mechanizmów wsparcia.

Poinformował, że od połowy roku 2008 Agencja realizuje również dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego. Zainteresowanie tym dofinansowaniem jest coraz większe.

Pan Władysław Pawłowski – Wiceprezes Zarządu BS - nawiązał do wypowiedzi nt. jednego z mechanizmów wsparcia dotyczącego przekwalifikowania gospodarstw. Zadał pytanie, czy jest to prefinansowanie, czy refundacja poniesionych kosztów.

Pan Zbigniew Lewandowski – poinformował, że pomoc ta będzie miała charakter refundacji. Są tendencje, aby działanie to przyspieszyć i rozpocząć już w 2010 roku.

Pan Paweł Stypniak – Oddział Terenowy Agencji Rynku Rolnego – przedstawił informację nt. kwotowania mleka na przestrzeni ostatnich 6 lat i interwencji na rynku mleka i przetworów mlecznych w województwie świętokrzyskim.

Przewodniczący Komisji – w związku z przekroczonym czasem przewidzianym na odbycie posiedzenia Komisji, zwrócił się do pozostałych gości – reprezentantów instytucji otoczenia rolnictwa o przedłożenie na piśmie syntetycznych informacji o najważniejszych problemach w ich działalności, które wynikają ze złej sytuacji rolnictwa i wymagają zmian obowiązujących przepisów.

Odnosnie Agencji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych stwierdził, że Komisja rozpatrzy osobno informację o działalności tego podmiotu, ponieważ zakres jego kompetencji został ostatnio rozszerzony i wymaga szerszego omówienia.

Porosił przedstawicieli Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego o udział w pracach zespołu roboczego, którego zadaniem będzie opracowanie materiału analitycznego, przedstawiającego sytuację rolnictwa w województwie, jak również dokumentu końcowego, który zostanie przyjęty przez Sejmik na zakończenie debaty rolniczej.

Zwrócił się do wszystkich obecnych o nadesłanie własnych informacji i sugestii w terminie do 17 kwietnia br.

Dyrektor Janusz Śledziński – zaproponował, aby nadesłane informacje uwzględniały: charakterystykę stanu obecnego – przedstawienie najważniejszych problemów oraz sugestie i wnioski dotyczące zmian o charakterze organizacyjnym i prawnym.

Zwrócił się ponadto o przekazanie powyższych informacji drogą elektroniczną.

Przewodniczący Komisji - podziękował obecnym za udział i złożone deklaracje dalszej współpracy z Sejmikiem i Urzędem Marszałkowskim.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 14:00.

Protokół sporządziła:
Marta Solińska – Pela

Przewodniczący Komisji

dr Józef Kwiecień